

Literatuur verantwoord

Hieronder staan regels voor de literatuurlijst. Ze zijn voor een groot deel gebaseerd op de apa-normen: de American Psychological Association. Speciale kenmerken van de apa-methode, met enige aanvullingen:

- Titel en subtitel van boek of naam van het tijdschrift cursief.
- Verwijzingen in de tekst met de naam van de eerste auteur(s).
- Literatuurlijst alfabetisch op auteur, dus geen rubrieken indeling als ‘boeken’, ‘tijdschriften’, ‘internet’ en dergelijke. Is er geen auteur, bijvoorbeeld alleen maar een titel, dan de titel alfabetisch opnemen.
- De auteursnaam altijd een beetje laten uitspringen.
- Boeken onder redactie geschreven staan op naam van redacteur.

De literatuurlijst

De literatuurlijst wordt afgedrukt aan het einde van een onderzoeksverslag, boek of artikel. De lijst is alfabetisch geordend. Voor de eenvoud hebben wij gekozen voor een punt na elk apart onderdeel. Dus bijvoorbeeld na de titel volgt een punt en daarna volgt met een hoofdletter een eventuele subtitel, ook weer afgesloten met een punt. De titel en subtitel van het boek, of de titel en het nummer (en de jaargang) van het tijdschrift *cursief*. Schrijf de titels van de tijdschriften volledig uit. Zit je met een beschrijvingsprobleem, raadpleeg dan de volgende voorbeelden.

Voorbeelden:

1. Boek met **één** auteur:

Verhoeven, N. (2014). *Wat is onderzoek? Praktijkboek voor methoden en technieken*. Vijfde druk. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.

2. Boek met **twee auteurs** (vanaf vier auteurs noem je alleen de eerste auteur gevolgd door 'e.a.'):

Dijkum, Cor van & Louis Tavecchio (red.) (2014). *Praktijkonderzoek in ontwikkeling. Nieuwe inzichten en voorbeelden*. Den Haag: Boom Lemma.

3. Boek met **één redacteur**, samensteller of voorzitter als redacteur:

Schweizer, C. (eindredactie) (2009). *Uit de verf. Handboek Beeldende Therapie*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum.

4. Hoofdstuk uit een boek door een andere auteur:

Visser, Henriëtte (2009) Deel 1 Achtergronden. In: *Uit de Verf. Handboek Therapie beeldend*. Celine Schweizer (eindredactie). Houten: Bohn Stafleu van Loghum.

5. Boek met **twee of drie redacteurs** (hierbij geldt dezelfde regel als bij meerdere auteurs):

Geloven, M. van, Smudleers, P. & Vries, M. de (red.) (2006). *Meerwaarde van E-learning in de praktijk*. Groningen/Houten: Wolters-Noordhoff.

6. **Niet** (officieel) **gepubliceerd** praktijkonderzoek, scriptie, proefschrift en dergelijke:

Vlaming, J. & Paul, S. (2004). *Tekeningen van seksueel misbruikte kinderen als diagnostisch instrument. Een onderzoek naar indicatoren van seksueel misbruik in de kindertekening. Praktijkonderzoek, ongepubliceerd*. Amersfoort: Hogeschool Utrecht.

7. **Tijdschriftartikel**, één auteur (bij meer auteurs gelden dezelfde regels als bij boeken:

Beek, F. van (2004). Eigen Kracht volgens plan. Probleemgezinnen lossen hun eigen problemen op. *Nederlands Tijdschrift voor Jeugdzorg*, nr. 2, pp. 92-94.

8. **Krantenartikel**:

Slob, M. (2005, 9 juli). In ons brein zit geen 'zelf'. De filosoof Thomas Metzinger over implicaties van recente bevindingen in de hersenwetenschappen. *NRC Handelsblad*, p. 43.

9. Artikel in een populair **weekblad**:

Cohen, M. (2005, week 52). Schrijvers tegen spellingherziening. *Vrij Nederland*, pp. 45-47.

10. Literatuur **zonder auteur**. Behandel de titel als auteursnaam, deze kan dus ook gewoon alfabetisch worden opgenomen in de literatuurlijst.

Beroepsprofiel van de Creatief Therapeut (2003). Utrecht: NVCT

11. Informatie van **websites** behandel je in principe net zo als een boek. Dus: vermelding auteursnaam et cetera. Is het een gecompliceerd webadres geef dan alleen de homepage aan en vermeld via welke items (doorklik- punten) het document is in te zien of als er een zoekfunctie is geef dan trefwoorden op. Je kunt eventueel ook nog het exacte adres vermelden. Maar dat geeft geen zekerheid, want veel adressen veranderen heel snel. Alleen het adres van de homepages blijven meestal hetzelfde. Officieel moet je bij verwijzingen naar geraadpleegde websites ook aangeven wanneer je die hebt geraadpleegd:

Keken, Hans van (2014). www.helendekunsten.nl Geraadpleegd op 30 februari 2015.

Bij een grote website met een zoekfunctie kun je het basisadres geven en vervolgens de zoekwoorden waarmee de desbetreffende informatie is te vinden op deze website, bijvoorbeeld:

Socrates Humanistisch Archief <http://archieff.uvh.nl> trefwoorden *Griekse filosoof Socrates*

Verwijzingen in de tekst

Ook voor citeren in een lopende tekst zijn regels. Citaten komen altijd tussen aanhalingstekens. Wij houden ons dan aan enkele aanhalingstekens bij citeren.

‘Spel kan alleen in ernst worden bedreven’ (Huizinga, p.33). Kanttekening, je kunt overwegen om die p weg te laten., omdat het eigenlijk wel duidelijk is dat het om een paginaverwijzing gaat. Wees wel consequent. Dus eenmaal zonder p dan overal zonder p.

Door de naam van de auteur te noemen is vervolgens via de literatuurlijst snel na te gaan om welk boek het gaat. Bij meer boeken of publicaties van dezelfde auteur, maak je onderscheid door het jaar van uitgave erbij te vermelden, dus:

‘Spel kan alleen in ernst worden bedreven’ (Huizinga, 1940, p 33)

Als de naam van de geciteerde auteur zelf in de tekst vermeld wordt, is het jaartal van de publicatie tussen haakjes voldoende:

Glass (1972) vergeleek 34 onderzoeken naar de invloed van...

Ook wanneer je niet citeert, maar wel verwijst naar (werk van) een auteur, dan noem je deze wel in de tekst:

Onderzoek naar de ideale klasgrootte (Glass, 1972) toont aan, dat...

Terzijde: hoe dan ook altijd dient goed uit je tekst te blijken wie er aan het woord is!

Voorbeeld literatuurlijst

Literatuur

- Andriessen, Daan e.a. (2010). *Gedragcode praktijkgericht onderzoek voor het HBO*. Gedragcode voor het voorbereiden en uitvoeren van praktijkgericht onderzoek binnen het Hoger Beroepsonderwijs in Nederland. Uitgave HBO-raad.
- Bertina, Marianne (2011). *Gewoon goed Nederlands. Schrijven voor de lezer*. Boom Lemma uitgevers.
- Boeije, Hennie (2014). *Analyseren in kwalitatief onderzoek. Denken en doen*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.
- Butter, René & Verhagen, Stijn (2014). *De padvinder en het oude vrouwtje. Een pleidooi voor transparante en pluriforme kwaliteit van praktijkgericht onderzoek en aanzet tot integraal prestatie management*. Publicatie Kenniscentrum Sociale Innovatie, Hogeschool Utrecht (als full text beschikbaar, zie www.hu.nl/Onderzoek/Publicaties, gebruik de titel als trefwoord)
- Dassen, Th.W.N., Keuning, F.M. e.a. (2010). *Lezen en beoordelen van onderzoekspublicaties*. Amersfoort: ThiemeMeulenhoff.
- Geurts, Peter (1999). *Van probleem naar onderzoek*. Bussum: Coutinho.
- Dijkum, Cor van & Louis Tavecchio (red.) (2014). *Praktijkonderzoek in ontwikkeling. Nieuwe inzichten en voorbeelden*. Den Haag: Boom Lemma.
- Harrinck, F. (2009). *Basisprincipes praktijkonderzoek*. Antwerpen/Apeldoorn: Garant.
- Hertz, B. (2011). *Presenteren van onderzoek*. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.
- Keken, Hans van (2009). *Onderwijs is onderzoek*. Passie en precisie 03. Onderzoek in perspectief: Een groeiende onderzoekstraditie in het hbo. Uitgave Hogeschool Utrecht. Voor full text zie www.hbo-kennisbank.nl. Gebruik als trefwoorden: Passie en precisie 03 Hans van Keken.
- Verhoeven, N. (2014). *Wat is onderzoek? Praktijkboek voor methoden en technieken*. Vijfde druk. Den Haag: Boom Lemma uitgevers.
- Verschuren, Piet. & Doorewaard, Hans (2007). *Het ontwerpen van een onderzoek*. Vierde druk. Den Haag: Boom/Lemma.
- Vliet, Pieter van (2007). *Visie op Praktijkgericht onderzoek bij het instituut Sociale en Culturele Beroepen*. Uitgaven Hogeschool van Amsterdam. Zie Google met de titel als trefwoord.
- Wall, Willem van de (1929). *Methodische toepassing der muziek bij de behandeling van ongewone personen*. Amsterdam-Sloterdijk: Maatschappij voor Goede en Goedkope lectuur (Wereldbibliotheek).